GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 94.

W Niedzielę Dnia 27. Listopada 1796.

(*Reszta Patentu.*)

Za każdym wniesieniem pieniędzy, zwierzchności, i onychże poddani przez nasze kaſſy cyrkularne, względem rzetelnego odebrania osobno zakwitowani będą, a po zakończeniu zupełnym takowego wypłacenia, i oddaniu kwitow parcyalnych w ich ręku znayduiących się otrzymaią porządną skarbową obligacyą z należącą prowizyą po 5 odsta od czasu onych podpisania.

Po szóste: Od tych Realności, które od zwyczayney kontrybucyi, czyli podatku albo nazawsze, albo tylko na oznaczone lata uwolnione są, pożyczanie pieniędzy wymierzone iest podług owey kontrybucyi, czyli podatku, ktoreby takowe realności, nie maiąc uwolniania od podatku, ponosić miały.

Po siodme: Ponieważ ieszcze wiele wydziałow iest ludzi, którzy ani realności posiadaią, ani do Monarchicznego stanowego, lub mieyskiego pobierania salarium, albo pensyi należeć mogę, a ktorzy za quartum genus hominum uważani, i mianowani bydź maią; zaczym ciż dotego powszechnego pożyczania takim sposobem pociągnionemi będą, iż od swoich rocznych dochodow z pobierania prowizyi, lub z iakiego kolwiek sposobu zarobkowego wynikaiących dwanaście od sta w tedy zapłacić powinni będą, gdy te ich roczne dochody w pieniądzach, lub ordynaryi miane trzysta złotych ryń. rocznie przenoszą.

Co się tyczy owych, których dochody nieprzechodzą zł. ryń. 300. takowi wolni zostawać zupełnie maią od pożyczania aż do ich dochodow zł. ryn. sto, począwszy zaś od dochodow 101 az do 150 ryn. cztery od sta, od 151 ryn. aż do 200 ryn. inclusive sześć od sta, od 201 aż do złotych 300 ryń. osm procentu odbierać należy.

Doteyże klaſsy należą znayduiący się w każdym kraiu kapitaliści, wexlarze, składownicy. Hurtownicy, Kupcy, i Profeſsioniści, Agenci, Officyaliści ekonomiczni, Dworzanie, Adwokaci, Doktorowie, Aptekarze, i w powszechności wszyscy od Wszechnicy (Universitas) dependuiący Fakultysci, tudzież pobieraiący wdowie pieniądze na sustentacyą, Apanaże, i roczne legata z ostatniey woli rozporządzenia, albo roczne pensye prywatne, oraz wszelkie inne rodzaie mieszkańcow, którzy pod inną rubryką nie są rozumianemi.

Wwww

Chociaż przy wybieraniu takowego pożyczania pieniędzy nieprzyiemną drogę faſsvonowania sie oddalić chcemy, tedy przecie od tego rodzaiu obywatelow, których dochody publicznie wiadome bydź nie mogą, podczas wybierania inaczey bespieczenstwa osiągnąć nie można, iak tylko iż każda głowa familii, czyli każdy szczególny człowiek prywatny deklaracyą na pismie od siebie dać powinien, ile opłacić ma takowego pożyczania, przyczym nayłaskawiey spodziewamy się, iż każdy wiernie i szczerze takową deklaracyą ułoży.

Od pożyczania pieniędzy uwalniaią się:

a) Osoby w polu stoiące, i do stanu woyskowego należące, wyiąwszy iednakże ich żony i dzieci osobnemi dochodami opatrzone.

b) Obcy z cudzych państw mieszkaiący w naszych dziedzicznych kraiach, ieżeli dochody swoie z obcych kraiow pobieraia.

c) Ci wszyscy w powszechności, których dochody 100 zł. ryń. nie przenoszą.

Po osme: U obywateli maiących oprocz domow, i realnosci, względem których przepisy tu wyżey w punkcie 1szym, 2gim, 3cim zawieraią się, albo oprocz Monarchicznych, stanowych i Mieyskich salariow, i pensyi, względem których zarazem osobne do przyzwoitych instancyi czyni się rozrządzenie, ieszcze inny maiątek lub dochody, to za prawidło służyć ma, iż od tych pobocznych dochodow, ieżeli też tyle, albo więcey, niżeli owe z realnosci i salariow zarazem wzięte wynoszą, pożyczanym sposobem dwanaście od sta osobno zapłacić należy.

Po dziewiąte: Chociaż się nie spodziewamy po naszych wiernych Galicyi zachodniey obywatelach, i poddanych, ażeby się chcieli od tego pożyczania pieniędzy ku powszechnym woiennym potrzebom nieuchronnego uchylać przez nierzetelne fassvonowanie się sposobem mniey przyzwoitym; tedy przecie w tym osobliwszym przypadku, gdyby kto nad spodziewanie dochody swoie całkiem, lub poczęści umyslnie zaparł, uznaiemy za rzecz potrzebną ustanowić, ażeby takowy za dostrzeżeniem do złożenia za karę w czwornasob tyle, ile się od niego w tym pożyczaniu należało, był pociągniony, i taż na kaſsę kraiową spadała.

Po dziesiąte: Ponieważ dla uregulowania tego intereſsu w szczególności, a mianowicie do ustanowienia rowności, i oneyże zachowania, według którego każdy w proporcyi swego maiątku do takowego pożyczenia przykładać sie ma, wyższe zarządzanie z strony rządu nieuchronnie potrzebne iest; dla tego chcemy, ażeby pod prezydencyą rządcy kraiowego właściwa do tego kommiſsya ustanowiona była, któraby potrzebne rozrządzenie końcem wniesienia takowego pożyczania stosownie do okoliczności mieyscowych każdego kraiu iak nayspieszniey uczyniła.

Tey kommiſsyi nadaiemy moc ugodzenia się z rodzaiom ludzi w iednym moralnym ciele połączonych, iakoto są: Wexlarze, Hurtownicy, Kupcy, Facultates, towarzystwa, cechy, i t. p. na sprawiedliwą hurtowną summę stosowną do ich zarobku industryalnego, którą według własnego porozumienia się rozłożyć, i zapłacić maią, gdzie potym rewersa aſsekuracyine szczegolnym osobom ex quarto genere hominum na takowe pożyczanie dawane, na całe Gremium, towarzystwo, albo cechy wydane będą.

Termina, w których pożyczanie pieniędzy a quarto genere hominum nastąpić ma, wyznaczaią się w teraźnieyszym roku woyskowym na dzień 1wszy Stycznia, i na dzień 1wszy Czerwca.

Nakoniec spodziewamy się po gorliwości i powolności od naszych wiernych zachodniey Galicyi mieszkańcow, i wazallow, iż wezmą się szczerze do tego intereſsu z własnym ich dobrem połączonego, z ową patryotyczną dzielnością, której ważność teraźnieyszych okoliczności, i dobro każdego kochaiącego swą oyczyznę obywatela po sobie wymaga.

Dan w Stołecznym rezydencyonalnym Miescie naszym Wiedniu dnia 24 października 1796 Panowania naszego piatego roku.

FRANCISZEK.

(L.S.)

Prokop Hrabia Lazancki, Krolestwa Czeskiego Nayw: &c A.A. Kanclerz.

Z Rozkazu Nayiaśnieyszego J.C.K. Mci Podpisano, Leopold von Haan.

Z Presburga d. 15 Listopada.

Wysłani d. 10 do zaproszenia J. C. M. do Schloshof deputowani, zdali na Sessyi d. 11 naypierwey stołowi magnatów, potym stanów o swoim poseltwie rapporta. Arcybiskup Kolozanski hrabia Kolonicz miał do J. C. Mci zapraszaiącą mowę, na którą J. C. Mość łaskawie odpowiedzieć raczył i swoie przybycie na drugi dzień, to iest 11 na seym zapowiedział Zaproszenie Cessarzowey Jmci zostało także z iey strony łaskawie przyięte. Po zakończoney audyencyi byli deputowani po królewsku usłużeni i powrócili tu nazad.— Dnia 11 przybyli tu w naylepszym zdrowiu i przy radosnych okrzykach około godziny 5 popołudniu oboie Cessarstwo Jmć. Przed prymasowskim pałacem byli od magnatów i stanów uroczyście powitani; potym udali się do kaplicy, gdzie we drzwiach od duchowieństwa w ceremonialnym stroiu zostali przyięci i na Tedeum laudamus przytomnemi byli — Dnia 12 po odprawionem w prymasowskiey kaplicy *Veni Sancte*, przystąpiono w spólney sessyi iak magnatów tak stanów do obrania woiewody Węgierskiego, którego wybór iednomyślnie na Arcy Xcia Jozefa padł Cessarstwo Jmć uwiadomieni przez deputacyą o szczęśliwie ukończonym wyborze, przyszli na salą sessyi z Arcy Xciem Jozefem; przy wstępie ich na salą dało się ze wszystkich stron: Niech żyie słyszeć. Oboie Cessarstwo Jmć iako i Arcy Xzę Jozef zasiedli swe mieysca na sessyi i bawili aż do końca. JW. hrabia Palffy de Erdöd dworski kanclerz Węgierski, zabrał z tey okazyi głos, po którym sam J.C. Mość w łacińskim ięzyku mówił, a po nim mówił kardynał prymas de Batthyan. Po skończonych mowach, wykonał Arcy Xżę Jozef w całym zgromadzeniu przysięgę; potym przeczytano królewskie postulata.— W niedziele d. 13 przybyli wszyscy magnaci o godzinie 11 do prymasowskiego pałacu do ucałowania rąk oboyga J. C. Mci.— Dnia 14 była znowu dla instalacyi na woiewodę Węgierskiego Arcy Xcia Jozefa obydwóch stołów złączna sessya. Arcy Xiąże Józef miał z tey okazyi mowę i po nim zabrał głos kardynał prymas i prezydent królewskiego stołu P. Nagy de Fölsebück.— Wieczór była u dworu kompania.— Dnia 15 i 16 podzieliły się stany na cyrkuły, w których się względem królewskiego postulatu naradzały.— Przedwczorem udał się J C. Mc na polowanie do Schloshof. Tego samego dnia Raczyła Cessarzowa Jmć odwiedzieć tuteysze 3 klasztory panien i wszystko obeyrzeć.— Wczoray był w królewskim pałacu wielki obiad, na który Arcy Xiąże woiewoda zaprosił wszystkie stany i sam był przytomny. Oboie Cessarstwo Jmć raczyli także po iczas stołu odwiedzić stany, gdzie wprzytomności ich spełniano przy odgłosie armat ich zdrowie, Arcy Xcia woiewody i całego Nayiaśnieyszego domu.— Wczoray wieczór była także na sali redutowey przeznaczona na dobrowolną składkę kantata, pod tytułem: Wezwanie szlachetnych synów Węgierskich, z muzyką odprawiona. Od wszystkich przytomnych była z wielkiemi oklaskami przyięta, i zapewne ieszcze kilka razy będzie powtorzona.

Z Paryża d. 3 Listopada.

W poniedziałek iadł lord Malmesbury u naszego ministra zagranicznych związków obywatela de la Croix obiad Wszyscy zagraniczni posłowie, a nawet i Genewski byli na tym obiedzie przytomni.— Słychać iż lord Malmesbury miał się żalić u ministra zagranicznych związków na wy-

Wwww 2

razy przeciwko niemu i przeciwko iego ambaſsadzie w dzienniku redaktor umieszczone. Te wyrazy nie były iak wiadomo w żaden sposób urzędowne, dla tego też odebrał zaspakaiaiącą odpowiedź. — Nawet Porto Ferraio na wyspie Elva w w Toskańskich wodach, zostało od Anglików opuszcone. — List z Brest pod d. 28 października donosi co następuie: " Około uzbroienia flotty pracuią tu znaywiększym pośpiechem. Większa część iey okrętów, iest iuż potrzebnem ludem osadzona i na 6 miesięcy żywnośaią opatrzona; między ostatniemi znayduie się 5 okrętów które niedawno z Orientu i Rochefort przybyły. Dywizya, która przy Bertheaum stała dla uważania poruszeń Angielskiey eskadry, która od Brest aż do uyścia Loary około naszych brzegów krąży, musiała tu dla słoty nazad powrócić. Tyle tu woyska przybyło, iż koszarów niewystarcza na umieszczenie go. Robią tu bardzo wiele płaskich statków i transportowych okrętów, i iednym słowem wszystkie przygotowania dążą do wylądowania do Anglii lub do Irlandyi. W ostatnim państwie spodziewamy się szczególniey wiele przyiaciół &c. „

Z Dunkierki donoszą pod d. 30 października, iż tam aktualnie za ambarkowano znaczną część woyska, którą 8 do 10,000 podaią. Ale że maią do Anglii pomyślny wiatr, a nieodpłynęły ieszcze, domyślamy się, iż one inne przeznaczenie maią. Niektórzy mówią, iż one może popłyną pierwey do Vliesingen &c. Znaczna liczba korwet będzie ten transport okrywała. — Wyszedł teraz rozkaz, żeby żaden kupiec nieważył się odwiedzać giełdę, póki nieza płaci podatku patentowego.

W Poselstwie do rady 500, w którym dyrektoryat domaga się kary przeciwko rozpuszczeniu dziennikarzy, mówi między innym: " Niemasz teraz dnia, żeby nie były członki dyrektoryatu, ciała prawodawczego, lub ich agenci, poiedyńczo, albo razem napastowani i spotwarzeni. Satyra rozciąga się przeciwko wszystkiemu, co tylko iest cnotliwego i po republikańsku myśli. Dziennikarze dzielą ciało prawodawcze na 2 klaſsy: iednę opisuią sprzyiaiącą anarchii, drugą royalismowi. Tym sposobem usiłuią wzniecać fakcye i zakłócenie przedłużać. Obrzydzaią ustawy ciała prawodowczego. Tu wołaią: Szuanie zwyciężyli! Zaraz rozpuszczaią trwogę, formuią kupy i podaią publiczną spokoyność na niebezpieczeństwa. Tam rozszerzaią: Anarchia panuie w obydwóch radach i obrazaią ludzkość i sprawiedliwość, ponieważ ustawy z ostrością przeciwko xieżom i emigrantom wykonywaią. Inni ieszcze dziennikarze rozpuszczaią fałszywe nowiny o armiach, utrzymuią przez to lichwiarstwo i naszych nieprzyiaciół w nadziei. Zamiar tych wszystkich dziennikarzy do tego dąży aby obalić rząd republikański. Będące dotąd kryminalne ustawy, są niedostateczne dla ukrocenia tych morderców publicznego sposobu myślenia. Ledwie co zostaią po powołaniu do sądu od niego uwolnieni, iuż ci i ieszcze z większą śmiałością podnoszą swoie głowy, iak naprzykład postylion armii. Nieograniczaiąc wolności druku, muszą iey nadużycia ukrócone bydź &c.„ — Obrazy i sztuki, które z Włoch do Paryża są wysłane, przeszły iuż na 6 wozach przez Lyon; fracht ich, czyli adreſsowe pismo, iest z podpisem: *Buonaparte, zwycięztwo i iego wspolniki.* — Babeouf okazuie w swych inkwizycyach w narodowym trybunale w Vendome naywiększą zuchwałość. — Minister woienny zdał dyrektoryatowi rapport, iż iuż w wydziale woiennym zaprowadzono oszczędność, która 40 millionów na miesiąc, a na rok 480 umnieyszy wydatku. — Dla zmocnienia naszego woyska, rozkazano iuż zbroynym gwardyom w Alzacyi, Lotaryngii, Szampanii &c. do armii ruszyć, i słychać iż ten środek na cała Francyą będzie rozciągniony, ieżeli ieszcze do iedney kampanii przyydzie, przez co nie będzie potrzeba nowey rekwizycyi nakazywać. Wiele tuteyszych osób, które do zbroynych gwardyy należą, odebrały iuż rozkaz żeby się do Vendome udały. — Morderców postyliona pod Lyonem iuż stracono. — Ustawa 3 briumer (24 listopada) przez którą krewni emigrantów od publicznych urzędów są oddaleni, została w radzie 500 daley utrzymana.

W NIEDZIELĘ DNIA 27. LISTOPADA 1796.

Z Paryża d. 7. Listopada.

Pismo urzędowne pod d. 4 t. m, mieści w sobie co następuie: dyrektoryat odebrał od kommenderuiącego jenerała Buonaparte z Włoch depesze pod 25 października, w których donosi, iż Włoska armia iest w naylepszym położeniu. Nieprzyiaciel zamierza przeyść Pieve i usadowić się nad Brentą. Jenerał kommenderuiący czyni przygotowania do odwrócenia zamiarów nieprzyiaciela. Zawarty pokóy z Neapolem i nasze położenie z ludami Włoskiemi, zapewniaią tam nasze zdobycia. Wiadomości o wzięcu Korsyki donoszą, iż tam zabrano 600 maytków i żołnierzy w niewolą i z Bastya do Liwornu ich przywieziono. Kommenderuiący jenerał donosi, iż jenerał Wurmser naywiękzy niedostatek w Mantui cierpi, że mu wina i furażów niedostaie, że garnizon końskie mięso ie i że do 15,000 chorych rachuie.— Oto iest list jenerała Berthier z tych depeszow.

Z Głowney kwatery Ferrara d. 29. wandemier (d. 20 października)

Korpus nieprzyiacielskie przeszło za Pieve i posunęło się do Castelfranco. Jak tylko się jenerał Maſsena o nim dowiedział, który w Baſsano stał, wysłał d. 11 wodza brygady Leder z korpusem woyska, do wyrugowania ztamtąd nieprzyiaciela.— To Przedsięwzięcie było z nayważniejszą punktualnością wykonane; przededniem był nieprzyiaciel z właściwą Francuzkim żołnierzom walecznością attakowany, pomieszany, do ucieczki przymuszony i ścigany. 30 ludzi i 20 koni zostało z iego strony na placu, i kilka brańców dostało się w nasze ręce.— Jenerał Maſsena, który nieprzyiaciela przed sobą niemoże cierpieć, wysłał podiazdy nad Pieve, attakował i rozprószył wszystkie małe posterunki, które się ważyły na tę stronę przeyść.

Podpisano *Alexander Berthier.*

Jenerał Buonaparte wydał pod d. 28 października w Bonii następuiącą odezwę: " Przy wstępie do waszego miasta widziałem z ukontentowaniem zapał, który ożywiał obywateli i ich przedsięwzięcie do utrzymania wolności. Konstytucya i wasza narodowa gwardya, będą w krótce zaprowadzone; ale niemiło mi było dostrzedz niektóre rozpusty, których się podli ludzie, co niewartaią imienia Bonończyków dopuścili. Wolny lud iest ten, który osoby i własność szanuie. Anarchia rodzi domową woynę i wszystkie publiczne nieszczęścia. Jestem nieprzyiaciel tyranów, alnadewszystko poprzysięgłem nieprzyiacielem złoczyńców, rabusiów i anarchistów. Ja rozkazuię rostrzylać żołnierzy do armii, która pod moim rozkazem stoi, jak tylko się dopuszczaią rabunku. Każę i tych rostrzylać, którzy burząc porządek społeczny, rodzili się na wstyd i nieszczęście świata. Bonończykowie! Chcecież żeby was rzeczpospolita Francuzka szanowała, i miała sobie za honor przygotować waszą szczęśliwość? Chcecież żebym się

czasem szczycił waszą przyiaźnią, ktorą mi okazuiecie? Odepchniycie owych kilku poczwar! pilnuycie aby nikt niech będzie iakiego chce zdania nie był uciśniony. Nikt niepowinien bydź więzionym, tylko na mocy ustawy. Nadewszystko staraycie się aby własność była szanowana.

Podpisano *Buonaparte*.

Jeden z zaresztowanych tych rabusiow, został zaraz na galery skazany. — Jenerał Beurnonville donosi, z głowney kwatery Koblentz pod d. 28 października, iż Francuzkie woyska osadziły Bingen, Kayserlautern &c. Przywodzi w tym rapporcie, iż 6000 Francuzow przymusiły 11,000 Austryakow do cofnienia się, iże ostatni utracili 100 brańcow i 5 ich officyerow na placu poległo &c.

Lord Malmesbury i iego świta pakazuią się zawsze publiczności. Bywaią często na operach i kommedyach; niedawno byli na sztuce: Rewolucyyne wydziały. W tych dniach byli także na seſsyi rady 500, kiedy było burzliwe naradzenie względem ustawy 3 briumer. Lud dosyć się zdaie mile patrzeć na poselstwo Angielskie. — Dzisiay zaczena się przedaż sprętow i rzeczy po zmarłym hrabi Mercy d'Argenteau, ktòry był Ceſsarskim posłem u Ludwika XVI. — Louvet utrzymuie w swoim dzienniku, iż się ieszcze hordy rabusiow w Paryżu znayduią. Aktorowi Gaveau ukradziono w tych dniach do 80,000 liw. wartości. — Z Brest donoszą, iż tam znaczne korpus woyska zaambarkowano, nad którym jenerał Hoche ma mieć kommendę. Mowią ieszcze zawsze, iż te woyska do wylądowania do Anglii są przeznaczone; ale niektòrzy wnoszą, iż poruszenia w Brest są tylko demonstracyą dla straszenia Anglii. — Dyrektoryat wydał względem żołdu, mondurowania i udarowania officyerow 4 rezolucye: 1) Ponieważ officyerowie 4tą część swey gaży w gotowych pieniądzach biorą, niedostaną iuż mundurow z magazynow rzeczypospolitey. 2) Ci ktòrzy stoią wewnątrz kraiu lub na granicy, niedostaną iuż więcey chleba, mięsa, ryżu, leguminy i soli; ale zato dostaną 10 S. nadgrody. 3) Podarunki przy otwarciu kampanii są na stopień ustawy 1792 roku uregulowane i będą w gotowych pieniądzach dawane, to iest dla piechoty: porucznikowi i podporucznikowi 300 kapitanowi 400, wodzowi batalionu 600, wodzowi brygady 800 liw. Dla iazdy: porucznikowi i podporucznikowi 400 kapitanowi 500, wodzowi szwadronu 700, wodzowi brygady 800 liw. Dla jeneralnego sztabu: jenerałowi 6000, dywizyynemu 3000, jenerałowi brygady 2000, kommiſsarzom wyższym po 900, zwyczaynym kommiſsarzom woyskowem po 300 liw. Ale zato po 4) niedostaną officyerowie żadnych koni od rzeczypospolitey. — Poselstwo Hessenkaſselskie składa się z P. Steuben i kopp; pierwszy iest pełnomocnym ministrem, a drugi sekretarzem. --- Jdącego postyliona z Paryża do Cherburga obdarto z listow i rzeczy, a postyliona do Brest zamordowano. Postylion z Paryża do Lyonu został na nowo, tak iak postylion do Toulous obdarty. Rabusie wołali na nich, podług redaktora, my niezą tamy tylko pieniędzy narodowych; dla wytępienia rabusiow, ktòrzy nami rządzą musieliśmy się udać do tego rzemiosła. Niedaleko Paryża zamordowała także horda rozboynikow ktòra się przeszło z 40 ludzi ma składać 2 dzierżawcow. — Mowią tu o zawieszeniu broni, między naszemi i Austryackiemi woyskami nad Renem. — Armia Renu i Mozeli, została 12,000 woyska Windeyskiego zmocnioną. — W Weronie dało się d. 22 października trzęsienie ziemi uczuć. — Ceſsarski minister hrabia Girola wyiezdzaiąc z Genui, protestował się przeciwko postępkowi Genui.

Z *Franken d.* 8. *Listopada*.

Xżę opat Stablu i Malmedy, umarł d. 30 października w Hanau. — Francuzki poseł Rivals poiechał z Kaſsel do Landgrafa Heſsen Rottenburg. — D. 29 października przybył Xżę de Rohan do Ratysbony. — Do Frankfurtu przydzie Ceſsarski garnizon z Czech od 3000 ludzi. — W Erlangskiey gazecie, stoi następuiąca wiadomość o jenerale Moreau: Ten Rycerz ma około 29 lat; rodził się w Morlaix w departamencie Finisterre. Będzie temu z 10 lat iak

był w Renn kandydatem prawa. Wczasie kłotni pod czas ministrowstwa skarbowego P. Brennes, między parlamentami i ministrami, był od tamteyszych studentow kommenderuiacym przeciwko garnizonowi obrany. Przez całe 5 miesięcy poki tą mała woyna trwała, wydawał po kilkanaście razy kommendant Rennu rozkazy, aby Moreau aresztować; Moreau chociaż był otym uwiadomiony pokazywał się iednak zawsze na publicznych mieyscach; ale umiał się tak dobrze obracać, iż chociaż garnizon był dosyć liczny, nie mògli go nigdy aresztować. Na początku rewolucyi bił się z wielką dystenkcyą przy armii pòłnocney. Tego samego dnia kiedy iako jenerał dywizyyny, po uporczywem obleżeniu wziął d. 26 sierpnia, w roku 1794 fortecę Sluys, dokonał iego oyciec pod ręką katow Robespiera swego życia w Brest.

Z Hagi d. 12 Listopada.

Na sefsyi zgromadzenia d. 8, doniesiono o niepocieszney wiadomości, iż Anglicy zabrali wysłana do przylądku dobrey nadziei pod admirałem Lucas naszą eskadrę. Na okręcie Maria ktòry tam także Anglikom w ręce w padł, znaydomały się potrzeby woienne, inne towary i lądowe woyska. (Angielskie wiadomości nic o nim niewspominaią.) Ten okret wyszedł ieszcze na początku tego roku z Texel Na waniosek kilku członkow dekretowano, by się kommifsya zagranicznych zwiazkow, zniosła z wydziałami skarbowem i marynarstwa, iakby tę strate iak nayprędzy zastąpić. — Na sefsyi d. 10 podano nakoniec plan Batawskiey konstytucyi; ale nim przyszło do czytania go, zaszły iuż niektore trudności; nareszcie, dekretowano iż na poniedziałek będzie czytany. Obywatel Kasteele oświadczył iż po przeczytaniu tego planu otworzy o nim swoie zdanie, bo przewiduie iż ten plan nie iest na iedności i nierozdzielności rzeczypospolitey zasadzony, a zatym ani oczekiwaniu zgromadzenia, ani narodu nieodpowiada. — Przybyły tu Hiszpański minister Don Jozef d'Aaduaga, oddał przed wczorem swoy list zaufalny. Dla członkow zgromadzenia wydrukowano plan konstytucyi, i ktòby się poważył przedrukować go, podpada 6000 zł. karze. — Na wysokości około Texel pływa ieszcze 14 Angielskich okrętow. — Na żądanie Francuzkiego posła Noel, aby zgromadzenie wysłało swego pełnomocnika do negocyowania pokoiu do Paryża, odpowiedziało zgromadzenie, iz iuż będący tam ministrowie Meyer, Lestevenon i Pasteur są do tego umocowani.

Z Rzymu d. 8. Października.

W tym momencie nadbiegła tu sztafeta z wiadomością, że 1500 Francuzow i Bononczykow weszło w kościelne państwo, i osadzili miasto Papieżkie Jmola i prowincyą Romania. Kardynał Chiaramonti uciekł przed ich nadeyściem z tamtąd. Wiadomość, że Francuzkie woyska odebrały rozkaz nie postępowania przeciwko Papieżowi po nieprzyiacielsku, nie iest tedy prawdziwa.

Z Sztokolmu d. 4 Listopada.

Dnia 1 t. m. Odebrał Krol Gustaf Adolf rządy krolestwa. Krol miał z tey okazyi z tronu swego mowę do regenta, w ktorey się podług testamentu oyca swego za dorosłego deklarował. Po zakończoney mowie oddał mu Xżę regent rapport o trzymanym dotąd rzadzie krolestwa, ktory sekretarz stanu w głos czytał. Ten sam sekretarz przeczytał potym w głos kwit Krolewski, w ktorym regenta z oddanego sobie rządu kwituie Regent przystąpił potym do wysłuchania Krola podług konstytucyi na bibliią przysiegi, ktora potym podpisaną została i do archiw narodowych oddana. Znaki krolewskie oddano Krolowi i Xiążę regent miał na pożegnanie mowę. Całą ceremonią zakończyło Tedeum laudamus w kościele. — Krol uwolnił na iego żądanie barona Reuterholm od wszystkich urzędow, a iego brata prezydenta kancellaryi stanu i członka naywyższego trybunału, prezydentem nadwornego sądu Wazy mianował. — Przedwczorem miał Pruski poseł Tarrach swoią wstępną audyencyą u Krola.

Potym byli Rossyyski zawiaduiący interessami baron Budberg, i przybyły nazad z Petersburga Duński poseł hrabia Bernsdorf Królowi prezentowani.

Z Manheimu d. 6 Listopada.

Cesarscy czynią teraz także przygotowania do bombardowania Hünegen, i do zburzenia tamteyszego mostowego szańcu i samego mostu na Renie. Usypali 8 batteryy na pobliskich wzgórkach i iuż d. 3 miało się zacząć bombardowanie. Z batteryy, które Austryacy na wzgórkach około Kel usypali, może bydź nie tylko Kel, ale i mostowy szaniec i sam most sięgany. — Francuzki jenerał Desaix stoi w 10,000 ludzi na około Spir i w samym Spirze. — Pod Trewirem zakładaia szańce i same przygotowania do obrony czynią, zkad niektórzy wnoszą, iż się Francuzkie woyska za Mozelę cofną — Głowna kwatera Arcy Xcia Karola iest zawsze w Offenburg. Xżę Fürstenberg, który w Brysgawii kommenderuie stoi główną kwaterą w Haltyngen. Lewe iego skrzydło formuie korpus Kondeusza; prawem kommenderuie jenerał Wolf. — Nawet z Moguncyi poszło wiele artylerystów do okolic Kel.

Z Frankfurtu d. 8. Listopada.

Z Rasztad donoszą, iż Francuzi nakazali mieszkańcom wsi Kel, aby się w 6 godzin do Strazburga ze wszystkiemi rzeczami przenieśli; wieś będzie spalona i zburzona, ponieważ Austryacy za zasłoną tey wsi wiele batteryy pousypowali i iuż bomby do miasta rzucaią. Miasto obawiaiac się bombardowania opuścili także niemal wszyscy mieszkańcy. — Rozchodzi się wieść powszechna, iż między Cesarskiemi i Francuzami przyydzie zawieszenie broni na 4 miesiące do skutku. Niektórzy dodaią żeby iuż było do skutku przyszło gdyby Francuzi nieupirali się zostania przy Kel i Neuwied. — Jenerał Werneck był przedwczorem w Neuwied i Ehrenbreitstein. W Neuwied, które iak wiadomo iest neutralne, rozmawiał z Francuzkim jenerałem, i obiechawszy swóy kordon, powrócił nazad do Sieburg. W tamtych okolicach iest wszystko cicho.

Z Kolonii d. 11. Listopada.

Jeszcze w naszych okolicach nic ważnego niezaszło; ale wszystkie przygotowania okazuią iż Francuzka armia wnet naprzód poydzie. Wszystkie publiczne mieysca są wozami i końmi zapchane; dzisiay przybyło ieszcze 30 ammunicyynych wozów i kilka armat z Julich. Ammunicyyne wozy poszły natychmiast na prawy brzeg Renu. Przedwczoiem poiechał jenerał kommenderuiacy Beurnonville ztąd do Koblentz, i iak mówią będzie tam woienna rada względem maiących się nad Sieg przedsięwziąść działań. W ustanowioney tu świeżo komissyi iest dwoch protestantów członkami.

Od niższego Renu.

Jenerał Beurnonville znayduie się w Koblentz, i deklarował to miasto w stanie obleżenia. Srzodek armii nad Nahe iest w Kreutznach; jenerał Ligneville ma nad nią kommendę. Przed nią stoi Austryacka armia dla okrycia Moguncyi — W Düsseldorf i okolicach Düsseldorfu nakazali Francuzi 30,000 palissadów dostawić. — Prywatne listy z Paryża, donoszą pomyślną wiadomość, iż iest nadzieia do powszechnego pokoiu.

Z Strazburga d. 4. Listopada.

Nasz departament wydał bardzo ostry rozkaz względem rozciągnioney na młodzież rekwizycyi. Ktokolwiek zakryie takowego człowieka podpada 6 miesięcznemu więzieniu. Za każdego nieprzytomnego, muszą municypalności innego człowieka dostawic. Jezeli rodzice niemoga dowieść, że się ich nieprzytomni synowie w kraiu rzeczypospolitey znayduią, tedy będą za emigrantów poczytani i dobra rodziców sekwestrowane. — Austryacy rozebrali szańce pod Germersheim, ale nie linie nad Queich — Przed frontem Kel zakładaią Francuzi miny.